

Hoge Raad van Financiën – Studiecommissie voor de Vergrijzing
Conseil Supérieur des Finances – Comité d'étude sur le vieillissement

Jaarlijks verslag 2022 - Rapport annuel 2022

Persconferentie – Conférence de presse

Johan Van Gompel
(KBC & Universiteit Antwerpen)

*Voorzitter van de Studiecommissie voor de Vergrijzing
Président du Comité d'étude sur le vieillissement*

Saskia Weemaes
(Federaal Planbureau)

*Membre du Comité d'étude sur le vieillissement
Lid van de Studiecommissie voor de Vergrijzing*

12 juli 2022 – 12 juillet 2022

CEV-SCvV

1

De langetermijnvooruitzichten van de SCvV

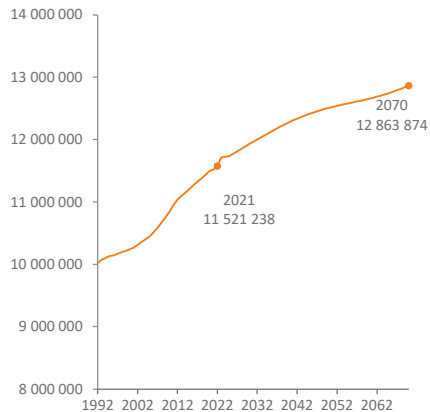
- De SCvV publiceert een Jaarlijks verslag over de **budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing op lange termijn** sinds 2002.
- Het verslag integreert alle uitgevaardigde **maatregelen**, of aangekondigde maatregelen waarvan de modaliteiten voldoende duidelijk zijn, met betrekking tot de sociale uitgaven tot 3 juni 2022. De aangekondigde pensioenmaatregelen waren nog in een onderhandelingsfase op het moment dat het rapport werd afgesloten en werden dus niet in het verslag opgenomen.
- Het 2022 verslag integreert de 'Demografische vooruitzichten 2021-2070 – update Oekraïne' van het FPB en Statbel (juni 2022) en de 'Economische vooruitzichten 2022-2027' van het FPB (juni 2022).
- Het gaat over **langetermijnvooruitzichten** tot 2070 en dus geen voorspellingen:
  - Vooruitzichten berusten op **hypothesen voor de toekomst**.
  - **Gevoeligheidsanalyses** van de resultaten voor bepaalde sleutelparameters worden voorgesteld.
  - Vooruitzichten vormen een **besluitvormingsinstrument** en laten het kaderen van het debat toe.

CEV-SCvV

2

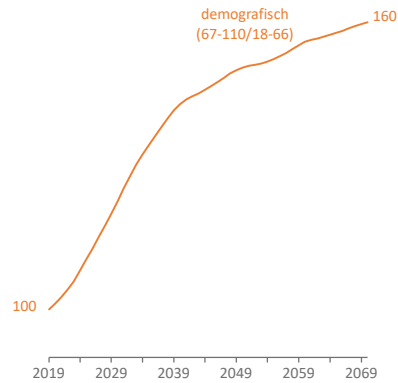
Langetermijnvooruitzichten: enkele hypothesen (1)

Totale bevolking

Demografische afhankelijkheidsratio

(67 en +/18-66), 2019 = 100

CEV-SCvV

3

Langetermijnvooruitzichten : enkele hypothesen (2)

Socio-economische hypothesen

- Activiteitsgraad en overgang van het statuut van actieve naar het statuut van invalide en gepensioneerde:
  - per geslacht en leeftijdscategorie
  - rekening houdend met de impact van de hervormingen (vb. verhoging wettelijke pensioenleeftijd)

Sociaal-beleidshypothesen

2021-2022

Huidige wetgeving:
besliste maatregelen

Vanaf 2023:

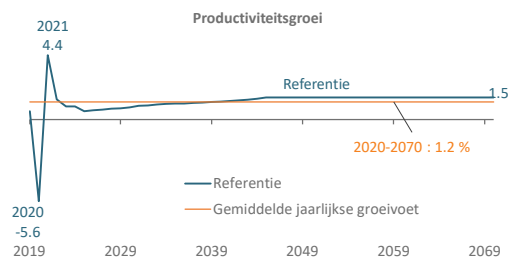
- Besliste maatregelen van de regering
- Parameters voor de berekening van de budgettaire enveloppe bestemd voor de welvaartsaanpassingen (in reële termen):
  - 1,25 %/jaar voor loonplafond en minimumrecht per loopbaanjaar
  - 1 %/jaar voor forfaitaire uitkeringen en minima
  - 0,5 %/jaar voor niet-forfaitaire uitkeringen

CEV-SCvV

4

Langetermijnvooruitzichten : enkele hypothesen (3)

Macro-economische hypothesen	2020-2027	2020-2070
	<i>gemiddelde jaarlijkse groeivoet in %</i>	
Bbp	1,2 %	1,4 %
Productiviteit per werkende <i>(hypothese 1,5 %/jaar vanaf 2045)</i>	0,4 %	1,2 %
Werkgelegenheid	0,8 %	0,2 %

CEV-SCvV

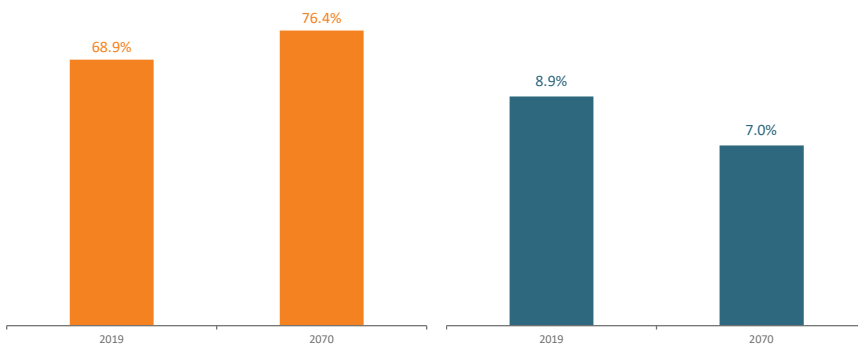
5

Langetermijnvooruitzichten : enkele hypothesen (4)

Werkgelegenheidsgraad

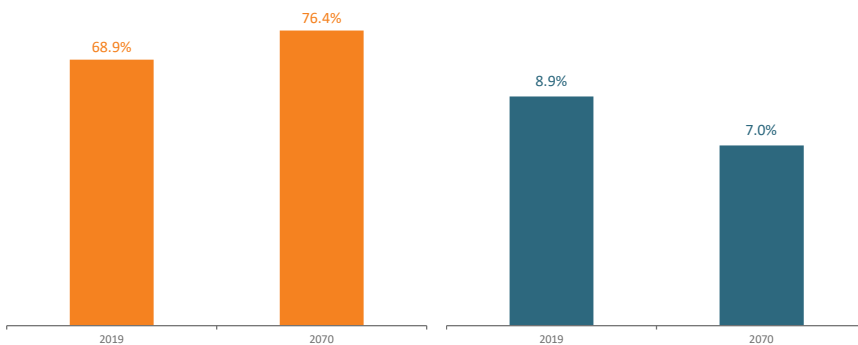
in % van de bevolking van 18-66 jaar

Administratief concept van de arbeidsmarkt
Niet vergelijkbaar met doelstellingen van de regering voor 2030

Werkloosheidsgraad

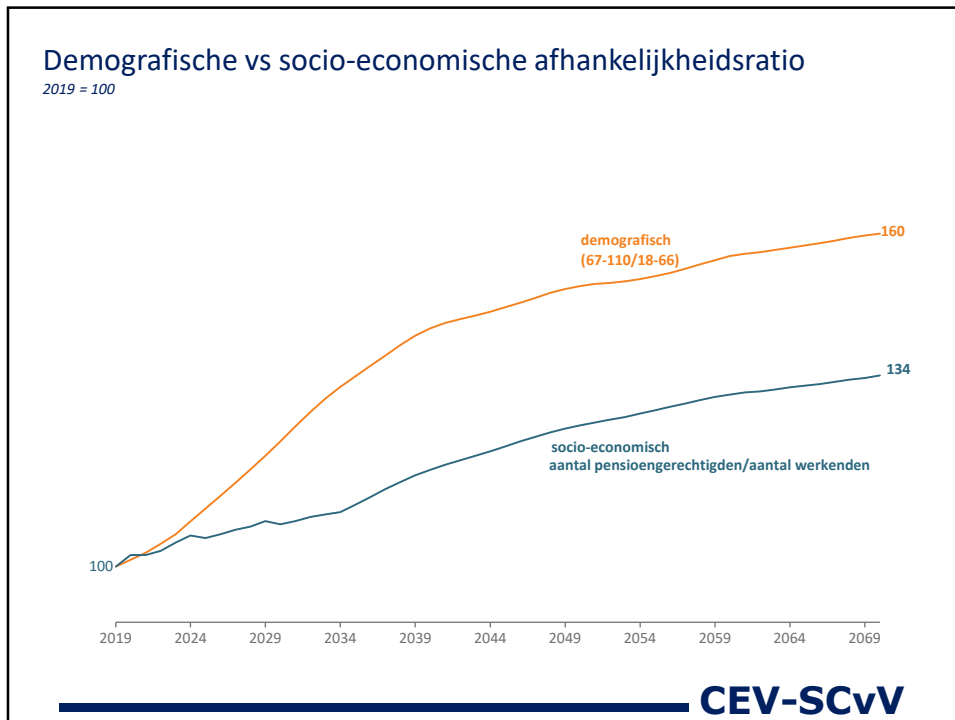
in % van de beroepsbevolking

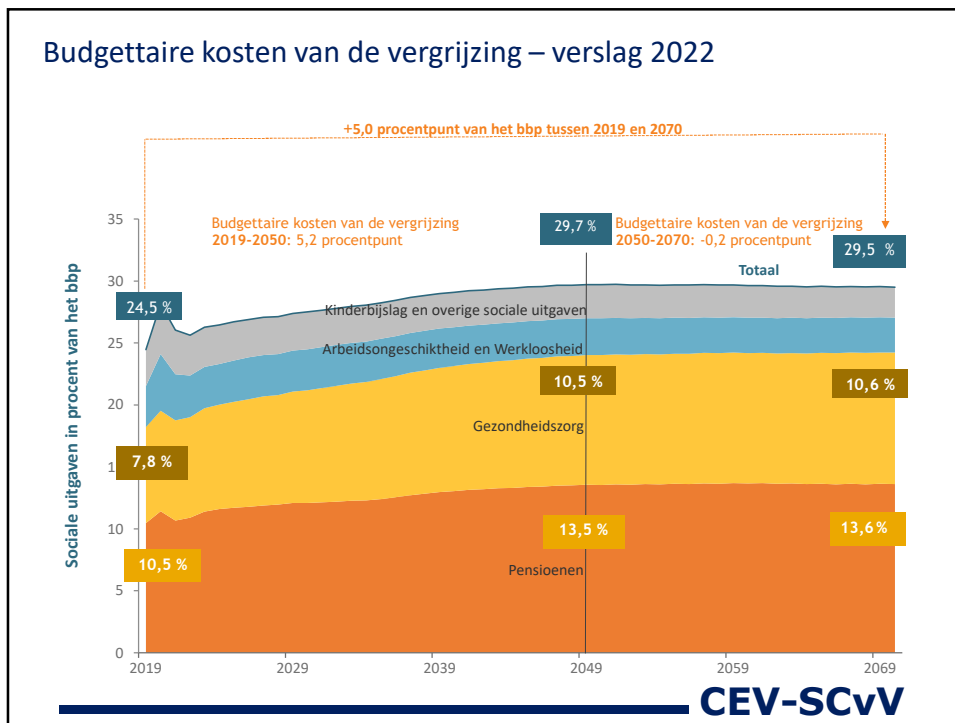
Werkloosheid: inclusief oudere werklozen met maxi-vrijstelling en werkzoekende werklozen met bedrijfstoelag
Beroepsbevolking: werkgelegenheid + werkloosheid

CEV-SCvV

6

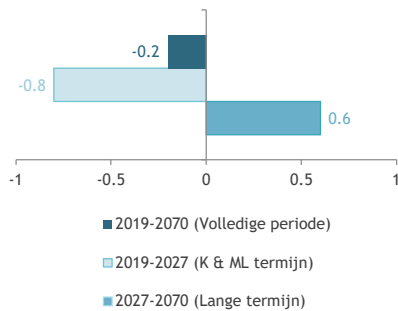
7

8

Budgettaire kosten van de vergrijzing – vergelijking met Verslag 2021

Decompositie per periode

Verklarende factoren

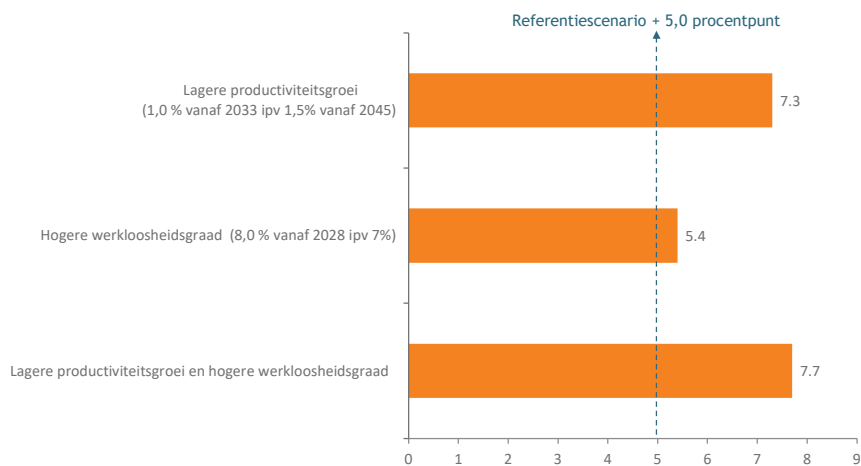
- Klein verschil (-0,2 procentpunt) maar...
  - Resultaat van 2 effecten in tegengestelde richting:
1. Middellange termijn (2019-2027) (-0,8 ppt) :
    - ✓ Neerwaartse herziening van de budgettaire kosten van de vergrijzing
    - ✓ In 2021: overschatting van de effecten van de coronacrisis op het bbp en de sociale uitgaven
  2. Lange termijn (2027-2070) (+0,6 ppt) :
    - ✓ Opwaartse herziening van de budgettaire kosten van de vergrijzing
    - ✓ Stijging van de uitgaven voor pensioenen en langdurige zorg (o.a. hogere raming van het aantal ouderen)

CEV-SCvV

9

Budgettaire kosten van de vergrijzing tussen 2019 en 2070: alternatieve scenario's

In procentpunt van het bbp

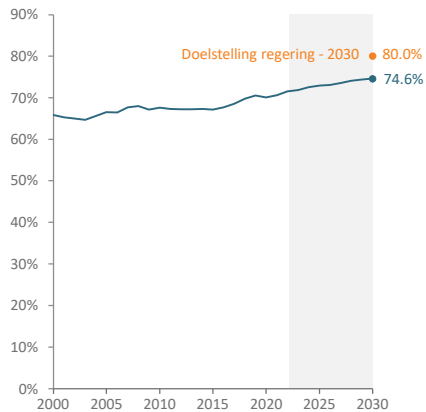
CEV-SCvV

10

FOCUS - WERKGELEGENHEIDSGRAAD

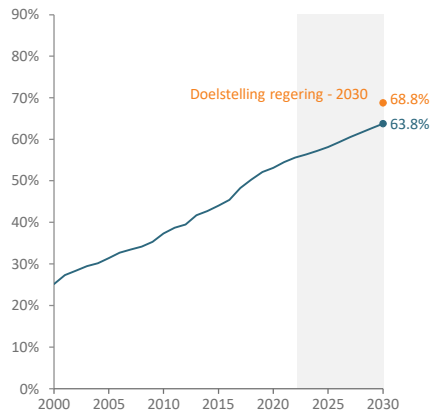
Werkgelegenheidsgraad 20-64 j

Enquête naar de arbeidskrachten

Werkgelegenheidsgraad 55-64 j

Enquête naar de arbeidskrachten

CEV-SCvV

11

Risque de pauvreté : note méthodologique

Concept de pauvreté:

✓ *Caractère multidimensionnel*

- ⇒ Pas seulement insuffisance de revenus
- ⇒ Aussi insuffisance de santé, logement, contacts sociaux...

✓ *Caractère relatif*

- ⇒ En fonction du niveau de vie acceptable dans un pays donné à un moment donné

CEV-SCvV

12

Risque de pauvreté : note méthodologique

Le rapport du CEV aborde principalement la **dimension monétaire** de la pauvreté.

- Une personne est exposée au **risque** de pauvreté si :

revenu net disponible équivalent < seuil de pauvreté (1 287 euro en 2020).

✓ **Revenu net disponible équivalent d'un individu :**

⇒ Revenu net de l'ensemble des membres de son ménage, corrigé pour la taille et la composition du ménage

✓ **Seuil de pauvreté :**

⇒ 60 % de la médiane du revenu net équivalent du pays

CEV-SCvV

13

Risque de pauvreté : note méthodologique

- Le rapport du CEV aborde le risque de pauvreté chez les pensionnés sous deux angles:

✓ **en observation:** European Union Survey on Income and Living Conditions (EU-SILC)

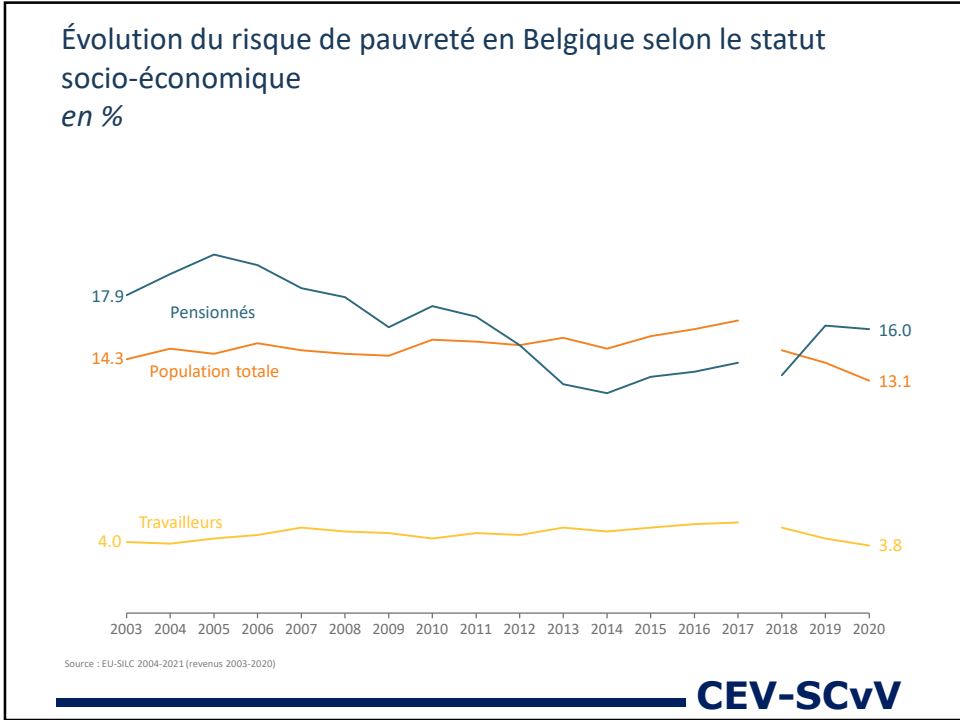
- Enquête 2019 (revenus 2018): changement méthodologique
- Enquêtes 2020-2021 (revenus 2019-2020): impact de la pandémie COVID-19

=> Prudence dans l'analyse des chiffres (tendances et niveaux) sur cette période

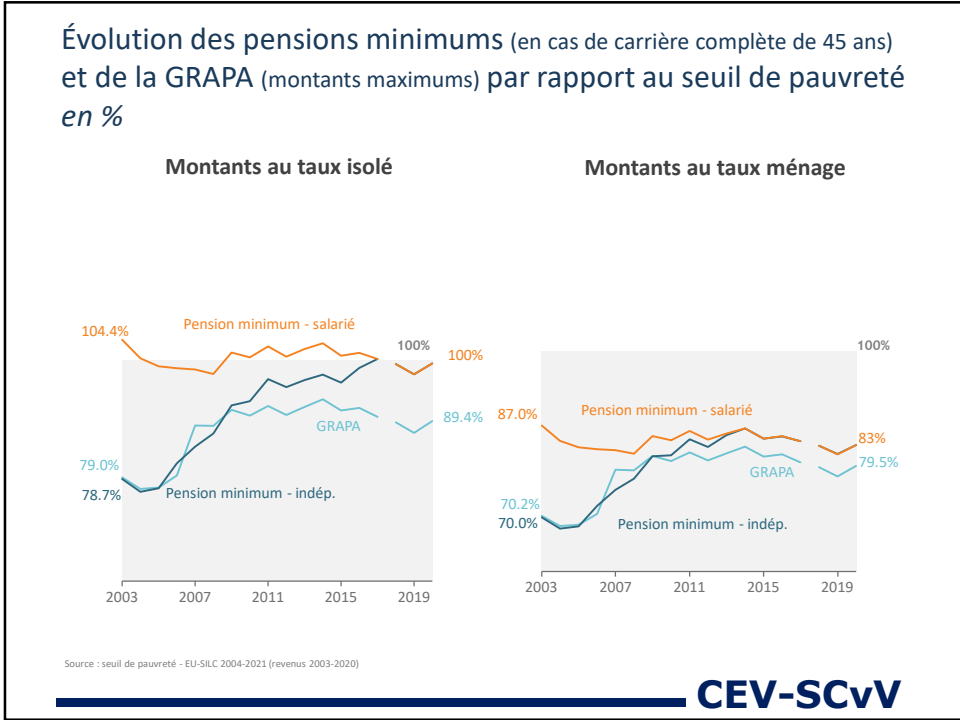
✓ **en projection :** résultats d'un modèle de microsimulation

CEV-SCvV

14

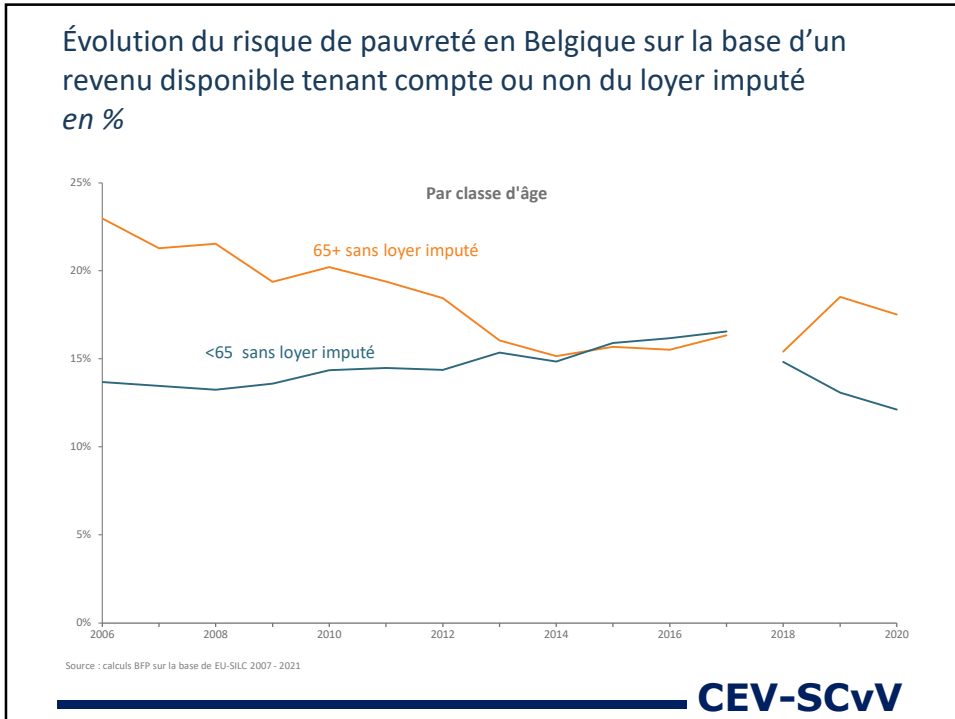

15

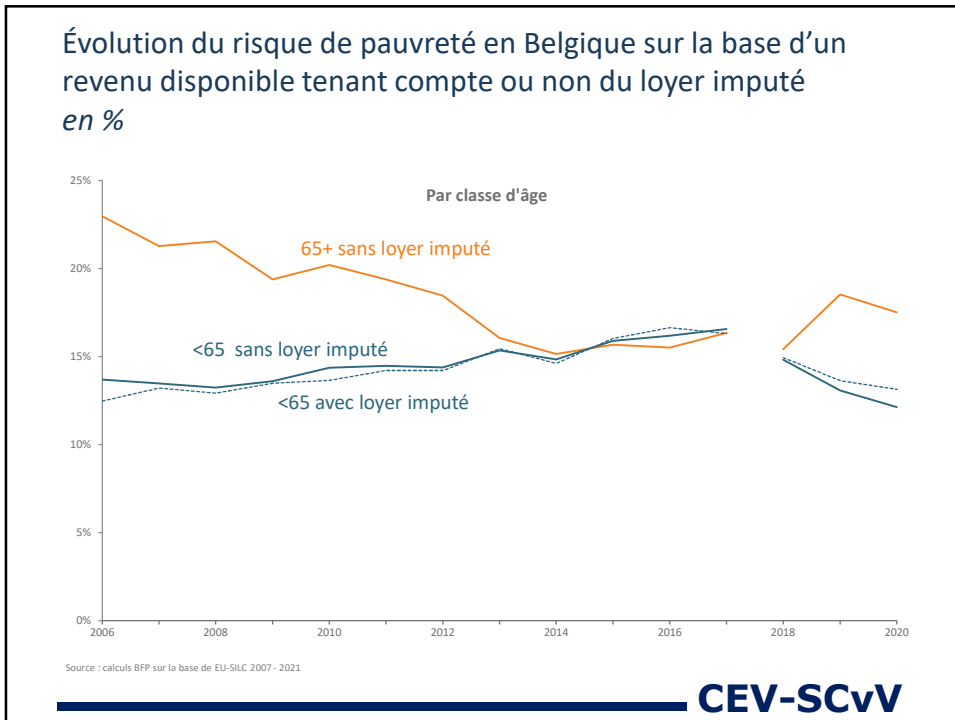

16

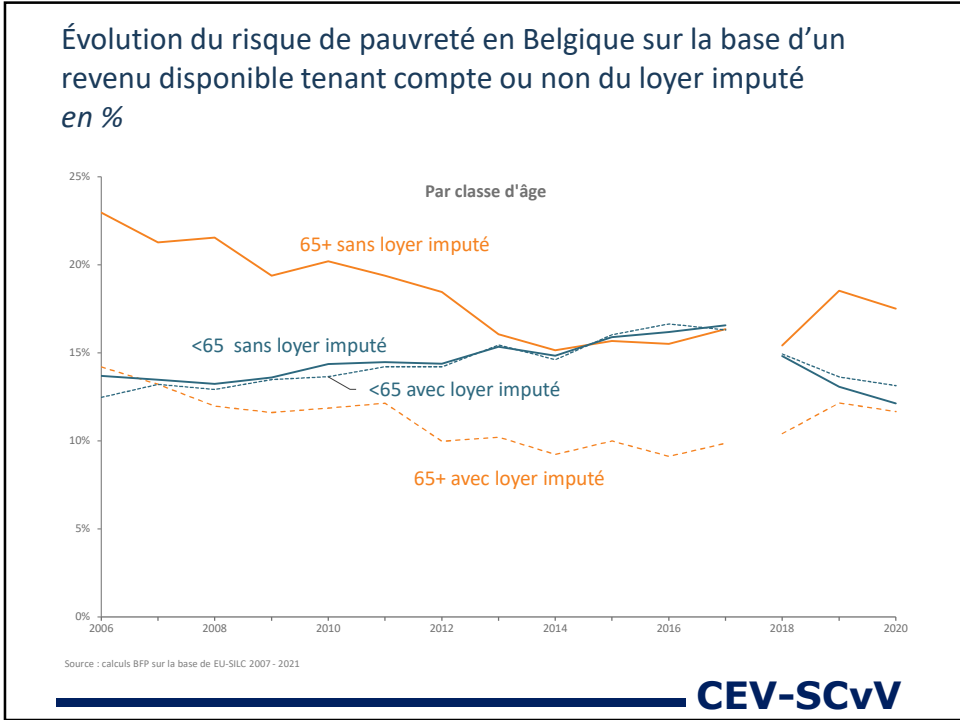

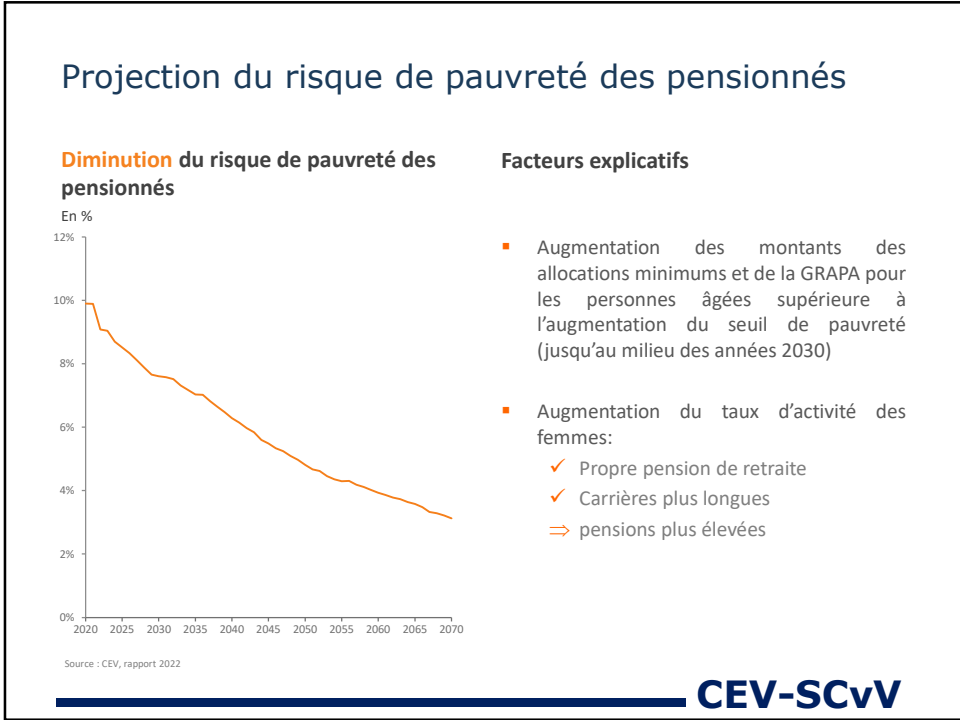
17

18

19

20